

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

کتاب‌شناسی استان سمنان در حوزه تمدن و فرهنگ

علی‌رضا شاه‌حسینی

www.ketab.ir

سرشناسه	: شاه حسینی، علی رضا، ۱۳۴۷
عنوان و نام پدیدآور	: کتاب شناسی استان سمنان در حوزه تمدن و فرهنگ / علی رضا شاه حسینی
مشخصات نشر	: قم، انتشارات زمزم هدایت، ۱۳۹۲
مشخصات ظاهری	: ۳۲۸ ص
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۲۴۶-۲۶۲-۹ ریال ۱۰۰۰۰۰
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: نمایه
موضوع	: سمنان (استان) / تمدن / کتاب شناسی
موضوع	: سمنان (استان) / کتاب شناسی
شناسه افزوده	: حوزه هنری استان سمنان
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۲ س ۸ ش ۲۳ / Z.۳۳۶۸
رده بندی دیویی	: ۰۱۶ / ۹۵۵۸
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۳۹۵۷۵۵

کتاب شناسی استان سمنان در حوزه تمدن و فرهنگ

نویسنده: علی رضا شاه حسینی

تهیه کننده: حوزه هنری استان سمنان

ناظر پروژه: محمد اسماعیل حاجی علیان

سرور استار: محمد رضا آذریسیکی نامقی

طراح جلد و صفحه آرا: مهدی قاسمی

چاپ سپهر / نوبت چاپ: اول / تاریخ چاپ: زمستان ۱۳۹۲

شمارگان: ۱۱۰۰ / قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۴۶-۲۶۲-۹

انتشارات زمزم هدایت | آدرس ناشر: قم، خیابان شهید فاطمی، نبش فاطمی ۲، پلاک ۸۱

تلفن: ۰۲۵-۳۷۷۳۰۷۳۵ همراه: ۰۹۱۲۲۵۳۲۸۸۷

فهرست

۷	مقدمه حوزه هنری
۹	مقدمه مولف
۱۷	● کلیات
۲۵	● تاریخ
۴۹	● سفرنامه‌ها
۶۱	● علما و روحانیون
۷۵	● عرفا و عرفان
۱۱۵	● مشاهیر
۱۲۳	● شعر و شاعران
۱۶۵	● هنرهای زیبا
۱۷۷	● فرهنگ عامه
۲۰۷	● گویش و زبان
۲۲۵	● انقلاب اسلامی
۲۳۷	● داستان
۲۴۳	● فهرست‌ها
۲۴۵	فهرست نام اشخاص و مؤسسات
۲۷۱	فهرست نام مجلات و مجموعه‌ها
۲۷۹	فهرست نام کتاب‌ها

مقدمه حوزه هنری

ضرورت شناخت دقیق پیشینه تاریخی و فرهنگ و تمدن استان پهناور سمنان برکسی پوشیده نیست.

استانی که از گذشته‌های دور تاکنون همواره مهد ادیبان و عرفا و دانشمندانی بوده که تاثیر تفکراتشان را می‌توان به وضوح در اقصی نقاط جهان مشاهده کرد. بی‌گمان در تاریخ این دیار کهن از یک سوی نام انسان‌هایی چون علاء الدوله سمنانی، بایزید بسطامی و ابوالحسن خرقانی بر تارک ادبیات عرفانی ایران اسلامی آن چنان می‌درخشد که مرزهای جغرافیایی را در نور دیده و در سراسر جهان طنین انداز شده است. و از دیگر سوی در تاریخ یک هزار ساله شعر و ادب فارسی نام انسان‌هایی چون استاد سخن، قصیده‌سرای نامی منوچهری دامغانی، قصیده‌سرای بلنسد آوازه ابن‌یمین فرومدی و غزل‌سرای نامدار فروغی بسطامی و یغای جندی از جایگاه‌های خاص برخوردار است.

در عالم فقه و فقاہت نیز انوار بسیاری مرجعیت و زعامت جهان تشیع، از این استان تابیدن گرفته که از جمله می‌توان به حضرات آیت عظام حاج شیخ محمود شاهرودی مشهور به شیخ الفقها والعلماء، علامه محمد صالح حائری، حاج شیخ یوسف خراسانی حائری، حاج ملاعلی سمنانی مشهور به حکیم امی، محمد کاظم مهدوی دامغانی، محمدرضا فیض سرخه‌ای و محمد علی نجات قدس‌اله اسرار هم اشاره نمود که به راستی هر یک از این بزرگواران در دوره خویش چراغ راهی برای هم‌عصران خویش و الگویی عملی برای آیندگان به شمار می‌آمده‌اند.

استان سمنان به واسطه ویژگی‌های خاص جغرافیائی و اقلیمی، فرهنگی و هنری، تاریخی و اجتماعی همواره مورد توجه پژوهشگران مختلف بوده و کتب فراوانی نیز در حوزه‌های مذکور به نگارش در آمده و به چاپ رسیده است، لیکن علیرغم همه تلاش‌های صورت گرفته، مطالعات جامع و منسجمی در زمینه فرهنگ و هنر و تمدن این خطه کهن و باستانی تاکنون انجام نشده است. لذا حوزه هنری استان با بهره‌گیری از پژوهشگران فرهیخته این سامان طرح تدوین «دانشنامه فرهنگ و تمدن استان» را با پیش‌بینی ۱۱۰ جلد کتاب وجهه همت خویش قرار داد تا با در نظر گرفتن اصولی از

جمله مرجع سازی پژوهش های فرهنگی هنری، پرهیز از پژوهش های تکراری، توجه به کیفیت و محتوای مناسب، خوشخوانی کتاب ها با رعایت تناسب حال مخاطب عام بویژه نسل جوان و بالاخره به قول اهل ادب پرهیز از ایجاز محفل و اطناب ثمل، بسیاری از زوایای آشکار و پنهان استان را برای نسل حاضر و نسل های آینده تدوین و به همگان ارائه نماید.

~ بی تردید پژوهش های انجام شده بدون ایراد نیست لیکن به منظور کیفی تر شدن کارها هر کدام از آثار توسط سه تن از استادان و صاحب نظران مورد واکاوی و بازبینی قرار گرفته و کاستی های احتمالی توسط پژوهشگران مجدداً برطرف گردیده است. همچنین سر ویراستار محترم که خود از پژوهشگران نام آشنای این سرزمین هستند در دو بخش فنی - کتابی و ادبی مطالب را مورد مذاقه قرار داده و در جهت یکسان سازی متون و بهره مندی بیشتر خوانندگان از کتب مذکور اهتمام ویژه ای، مبذول داشته اند که لازم می دانم مراتب قدس شای خود را از این بزرگواران اعلام نمایم.

در خاتمه از یکایک فرهنگان گرانقدر و تمامی کسانی که در تهیه، تدوین و انتشار این کار سترگ همت گماشته اند و بایگ هر هیشگی فعالیت های فرهنگی هنری و ادبی در استان بوضه و خواهند بود و همچنین همکار ارجمند جناب آقای محمد اسماعیل حاجی علیان که صبورانه کار دانشنامه را به نحو شایسته ای پیگیری نموده اند سپاسگزاری نمایم. امید آنکه مجموعه آثار منتشره مورد رضایت حضرت دوست، چراغ راه آیندگان و مورد استفاده کلیه دانش پژوهان، محققان، اصحاب قلم، جوانان عزیز، عموم علاقمندان و مردم خوب و فهیم استان فرهنگی سمنان قرار گیرد.

سیدعباس دانائی

رئیس حوزه هنری استان سمنان

تابستان ۹۲